

Opdat wij hen niet vergeten

Abraham Israel Wijler (66 jaar),

Geboren 1876

Vermoord op 21 mei 1943 in Sobibor

Leida Wijler-leverpoll (62 jaar),

Geboren 1881

Vermoord op 21 mei 1943 in Sobibor

Molenstraat 3 Lochem

Abraham Israel Wijler (1876-1943), veehandelaar, was een zoon van Levi Abraham Wijler en Betje Waterman. In de stamboom van de familie dient men Levi Abraham Wijler te traceren als een broer van Samuel Wijler, de op één na oudste zoon van Abraham Levi Wijler (geboren 1803), de stichter van de familie in Lochem.

Abraham Israel Wijler en **Leida Leverpoll** (1881-1943) waren in de geboorteplaats van Leida, Borculo getrouwd. Het echtpaar kreeg een tweeling, die kort na de geboorte overleed.

De ouders van Abraham Israel Wijler, de eerder besproken Levi Abraham Wijler en Betje Wijler-Waterman, begonnen een slagerij aan Molenstraat 3.

De slagerij werd later overgenomen door deze Abraham Israël en zijn vrouw Leida. Zij kregen nog drie kinderen.

Voor de Joodse gemeenschap in Lochem was 9 april 1943 een inktzwarte dag. Een groot aantal van hen werd door de Joodse Raad gesommeerd zich bij het Stadhuis te melden om vanaf daar naar het treinstation te lopen. Daar vandaan vertrok een trein naar kamp Vught en een maand later naar Westerbork. Op 18 mei werden Abraham en Leida samen met nog 2504 andere Joodse ingezetenen op transport gezet naar Sobibor. De rest is bekend.

Van hun drie kinderen werd dochter **Rika** op dezelfde dag in Sobibor vermoord. Rika was getrouwd met **Mozes Maurits Jacobs**, die eveneens in Sobibor en op dezelfde datum werd omgebracht. Deze dochter en haar man waren woonachtig in Coevorden.

De **beide andere kinderen** hebben de oorlog overleefd: **Betsy Wijler** is gestorven op 30 december 1999 in Hezlia Israel en **Levy Salomon Wijler** op 22 juli 1988 in Rotterdam.

Abraham Israel Wijler en Leida Wijler-Leverpoll behoren tot de Lochemse familie Wijler. Over het lot van deze familie verscheen een uitgebreid artikel van de hand van Eddy ter Braak in Het Land van Lochem, het vakblad van het Historisch Genootschap van Lochem, Laren en Barchem ¹.

Meer informatie over leden van deze familie en waar zij woonden, vindt de lezer in de folder over Salomon Wijler en Paula Wijler-Vomberg, Kastanjelaan 1 in Lochem. De familie woonde ook op Oosterwal 19² in Lochem (Mientje Wijler-van Essen en Henriëtte Meijer-Wijler) en op Paul Krügerstraat 4 in Lochem (Samuel Wijler).

Onder de luifel Molenstraat 3 op de muur Wijler.

---

¹ Land van Lochem, 2020-03, blz. 5-14 getiteld “De Lochemse familie Wijler en de Tweede Wereldoorlog”.

² Nu geadresseerd als Oosterwal 26 Lochem.

Stichting
Stolpersteine
Lochem

Klein Azink 6
7214 CA Epse
info@stolpersteinelochem.nl
Triodos NL92 TRIO 0788783564